

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΦΥΛΛΟ ΣΤΗΝ ΑΛΓΕΒΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ
ΤΑΞΗ: Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΥΛΗ : ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ.....
ΤΜΗΜΑ..... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

ΒΑΘΜΟΣ

Σύντομη Θεωρία

- ✚ **Βασική σκέψη στην διάταξη πραγματικών αριθμών**
 $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha - \beta > 0$ ή $\beta - \alpha < 0$ και $\alpha < \beta \Leftrightarrow \alpha - \beta < 0$ ή $\beta - \alpha > 0$

Ιδιότητες

- 🌐 Αν $(\alpha > 0$ και $\beta > 0) \Rightarrow \alpha + \beta > 0$ και $(\alpha < 0$ και $\beta < 0) \Rightarrow \alpha + \beta < 0$
- 🌐 Αν α, β ομόσημοι έχουμε: $\alpha \cdot \beta > 0 \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\beta} > 0$
- Αν α, β ετερόσημοι έχουμε: $\alpha \cdot \beta < 0 \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\beta} < 0$

Σημαντική Ιδιότητα

$\alpha^2 \geq 0$, για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$. Το "=" ισχύει όταν $\alpha = 0$.

- $\alpha^2 + \beta^2 = 0 \Leftrightarrow \alpha = 0$ και $\beta = 0$
- $\alpha^2 + \beta^2 \neq 0 \Leftrightarrow \alpha \neq 0$ ή $\beta \neq 0$
- $\alpha^2 + \beta^2 > 0 \Leftrightarrow \alpha \neq 0$ ή $\beta \neq 0$
- 🌐 $(\alpha > \beta$ και $\beta > \gamma) \Rightarrow \alpha > \gamma$ **← Μεταβατική Ιδιότητα**
- 🌐 Αν $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha \pm \gamma > \beta \pm \gamma$
- 🌐 Αν $\gamma > 0$ τότε: $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha \cdot \gamma > \beta \cdot \gamma$ και $\gamma < 0$ τότε: $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha \cdot \gamma < \beta \cdot \gamma$
- 🌐 Αν $(\alpha > \beta$ και $\gamma > \delta) \Rightarrow \alpha + \gamma > \beta + \delta$
- 🌐 Αν $\alpha, \beta, \gamma, \delta > 0$, ισχύει η συνεπαγωγή: $(\alpha > \beta$ και $\gamma > \delta) \Rightarrow \alpha \cdot \gamma > \beta \cdot \delta$
- 🌐 Αν $\alpha, \beta > 0$ και $\nu \in \mathbb{N}^*$, ισχύει η ισοδυναμία: $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha^\nu > \beta^\nu$ και $\alpha = \beta \Leftrightarrow \alpha^\nu = \beta^\nu$

✚ **Χρήσιμες Ανισοτικές Σχέσεις**

- Για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, ισχύει ότι: $\alpha^2 + \beta^2 \geq 2\alpha \cdot \beta$ και $\alpha^2 + \beta^2 \geq -2\alpha\beta$
- Για κάθε $x, \psi \geq 0$, ισχύει $x + \psi \geq 2\sqrt{x \cdot \psi}$
- Αν $\alpha > 0$, $\alpha + \frac{1}{\alpha} \geq 2$ και αν $\alpha < 0$, τότε $\alpha + \frac{1}{\alpha} \leq -2$
- Αν α, β ομόσημοι τότε ισχύει $\alpha < \beta \Leftrightarrow \frac{1}{\alpha} > \frac{1}{\beta}$

Διαστήματα

Ανίσωση	$\alpha < x < \beta$	$\alpha < x \leq \beta$	$\alpha \leq x < \beta$	$\alpha \leq x \leq \beta$	$x \geq \alpha$	$x > \alpha$	$x \leq \beta$	$x < \beta$
Διάστημα	$x \in (\alpha, \beta)$	$x \in (\alpha, \beta]$	$x \in [\alpha, \beta)$	$x \in [\alpha, \beta]$	$x \in [\alpha, +\infty)$	$x \in (\alpha, +\infty)$	$x \in (-\infty, \beta]$	$x \in (-\infty, \beta)$

Ερωτήσεις Σωστού - Λάθους

Να ελέγξετε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας στον παρακάτω πίνακα το γράμμα Σ (για σωστή) ή Λ (για λανθασμένη) κάτω από τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση:

1. Αν $\alpha > \beta$ και $\beta > \gamma$, τότε $\alpha > \gamma$.
2. Αν $\alpha \geq 0$ και $\beta > 0$ τότε $\alpha + \beta \geq 0$.
3. Αν $\alpha \geq 0$ και $\beta < 0$ τότε $\alpha \cdot \beta \leq 0$.
4. Αν $\alpha > \beta$ και $\gamma > \delta$ τότε $\alpha - \delta > \beta - \gamma$.
5. Αν $\alpha^2 > 0$ τότε $\alpha \neq 0$.
6. $\alpha^2 \leq 0 \Leftrightarrow \alpha = 0$.
7. Αν $\alpha < \beta$ τότε $\alpha^2 < \beta^2$.
8. Αν $x > 0$, τότε $x + \frac{1}{x} \geq 2$.
9. Αν α, β ετερόσημοι τότε: $\alpha < \beta \Leftrightarrow \frac{1}{\alpha} < \frac{1}{\beta}$.
10. Ισχύει ότι $x^2 + \psi^2 + z^2 \neq 0 \Leftrightarrow x = 0$ ή $\psi = 0$ ή $z = 0$.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Ασκήσεις Ανάπτυξης

1. Αν $-2 < \alpha < 3$, να βρείτε το πρόσημο της παρακάτω παράστασης :

$$A = (\alpha + 2) \cdot (\alpha - 3) \cdot (\alpha + 4) \cdot (\alpha - 6) + 2014$$

2. Να αποδείξετε ότι:

$$\alpha. x^2 \geq -9 + 6x$$

$$\beta. x \cdot (x - 2) \geq -1$$

$$\gamma. x^2 > 2 \cdot (x - 3)$$

$$\delta. x^2 + \psi^2 - 2x + 6\psi \geq -10$$

$$\epsilon. x^2 + \psi^2 + 4x - 2\psi > -6$$

$$\sigma\tau. \alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2 \geq 0$$

3. Να βρείτε τις τιμές των $x, \psi \in \mathbb{R}$ αν:

$$\alpha. x^2 + \psi^2 - 2x + 6\psi = -10$$

$$\beta. x^2 + \psi^2 - 10x + 4\psi = -29$$

$$\gamma. 2x^2 + \psi^2 + 2x\psi - 2x \leq -1$$

4. Να αποδείξετε ότι: $\alpha. (x^2 + \psi^2) \cdot (\alpha^2 + \beta^2) \geq (\alpha x + \beta \psi)^2$.

$$\beta. \frac{x^2 + \psi^2}{2} \geq \left(\frac{x + \psi}{2} \right)^2.$$

5. $\alpha.$ Αν $\alpha \geq 1$ να αποδείξετε ότι $\alpha^3 - \alpha$ και $1 - \alpha^2$.

$$\beta. \text{ Αν } \alpha < 2 < \beta, \text{ να συγκρίνετε τους αριθμούς } \alpha \cdot \beta + 4 \text{ και } 2(\alpha + \beta).$$

- γ. Να συγκρίνετε τους αριθμούς $\alpha^2 + 5$ και $6\alpha - 4$.
- δ. Να συγκρίνετε τους αριθμούς 3^{34} και 2^{51} .
6. Αν $x^2 < 2\psi$, να αποδείξετε ότι: **α.** $\psi > 0$ και **β.** $x^2 - 3\psi < 0$
7. Αν $x > 0$ και $x + \psi = 1$, να αποδείξετε ότι: **α.** $\psi < 1$ και **β.** $x \cdot \psi < \frac{1}{2}$.

Θέματα από την τράπεζα θεμάτων

B1. Για τους πραγματικούς αριθμούς α , β ισχύουν $2 \leq \alpha \leq 4$ και $-4 \leq \beta \leq -3$
 Να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή καθεμιάς από τις παραστάσεις:

α) $\alpha - 2\beta$ και **β)** $a^2 - 2ab$

Μονάδες 12 + 13 = 25

B2. Αν για τους πραγματικούς αριθμούς x και y ισχύουν $3 \leq x \leq 5$ και $-2 \leq y \leq -1$,
 να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων βρίσκονται οι τιμές των παραστάσεων:

α) $y - x$ και **β)** $x^2 + y^2$

Μονάδες 12 + 13 = 25

B3. Δίνονται πραγματικοί αριθμοί α , β , με $\alpha > 0$ και $\beta > 0$. Να αποδείξετε ότι:

α. $\alpha + \frac{4}{\alpha} \geq 4$ και **β.** $(\alpha + \frac{4}{\alpha})(\beta + \frac{4}{\beta}) \geq 16$

Μονάδες 12 + 13 = 25

B4. Δίνονται οι παραστάσεις: $K = 2a^2 + b^2$ και $\Lambda = 2\alpha\beta$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

α. Να δείξετε ότι: $K \geq \Lambda$, για κάθε τιμή των α , β .

β. Για ποιες τιμές των α , β ισχύει η ισότητα $K = \Lambda$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 12 + 13 = 25

Δ1. Να λύσετε την ανίσωση: $x^2 > x$ στο σύνολο των πραγματικών αριθμών.

β) Δίνεται ένας πραγματικός αριθμός a με $a > 1$.

i) Να βάλετε στη σειρά, από τον μικρότερο στον μεγαλύτερο και να τοποθετήσετε πάνω στον άξονα των πραγματικών αριθμών, τους αριθμούς 0 , 1 , a , a^2 , \sqrt{a}

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (με τη βοήθεια και του ερωτήματος α).

ii) Να κάνετε το ίδιο για τους αριθμούς: α , α^2 , $\frac{\alpha + \alpha^2}{2}$

Μονάδες 8 + (10 + 7) = 25